

rony-ór a' chorált fuvá a' Mihály-toronyból alá. De a' syndicus sietve lépdelt az ó piaczon keresztül a' vendi utszába, 's örömteljesnek látszék.

(Folytatása következik.)

ÉLETTÖRTÉNET.

Donna Laura de Sade.

(Vége.)

Petrarca szerelme az akkori idő regényes beljegyét hordozá ugyan, de semmi sem volt kevésbbé mint Platoi, valamint ez kitetszik versezeteiben tett vallomásaiból, milly tüzes, olthatlan ohajtások kinzották, Laurához közel, és tőle távol. Mennyi sikeretlen próbát tett eltántoríthatására, 's mint igyekezett azután emésztő indulatját elfojtani, de mint volt hijában minden igyekezete. — Több helyen állítja, hogy soha Laurától legkisebb kedvezést nem nyerhetett, 's a' legfényesebb dicséretekkel említi erényét.

Laurára nézve bizonyosan hizelgő volt az ifjú költőnek hódolása: de mindenkor győzött nála kötelességének érzete, és jó hire megtartása iránti gondja. Nyájas és szíves volt iránta mindenkor, míg annak nyilatkozásai nem nyugtalaníták: azonban mindjárt keménységet vett elő, mihelyt Petrarca epedő indulatjáról kezdett szólni. — 21 évig tudá Laura Petrarcának a' tőle olly számtalanszor (318 dalban, és 88 énekben) festett 's az egész mivelt világot hasonló indulatokra ragadt szerelmét első élénkségében megtartani a' nélkül, hogy erényének legkisebb csonkulásával vádoltathatott volna. A' költőt házában soha sem látta, minthogy azt az idők szokása illetlennek tartotta, 's férjének féltékenysége nem engedte volna. Férjhez menetele óta mindig ipa házában lakott, Rhodanus partján, a' pápa palotája alatt, honnan Petrarca elragadtatással nézett-le a' köszikléről a' kertjében mulatozott Laurára. Hogy imádottjához közel lakhassék, róla hallhasson, vele ollykor összejöhessen, de szünetlen még is ne lássa, nehogy gyötrő indulatja kiállhatlanná váljék, Vacluse-be ment Petrarca lakni, 's ott énekelte a' patakoknak és ligeteknek a' szép Laura halhatlan dicséreteit, mellyek az után világszerte viszhangra találtak.

Romai megkoszorúztatása után vissza térvén a' sokáig távol élt, de Laurát és szerelmét nem felejtett Petrarca, kegyesebben fogadtatott Laurától. Talán hizelkedett hiúságának, illy köztiszteletben levő imádót bírhatni, vagy megindult annak állhatatosságán. Attól fogva többször jött vele össze, 's ritkábban vonult Petrarca vaclusei magányába.

Petrarca versozetei által olly híressé lett Laurának szépsége és erénye, hogy egy idegen sem fordult-meg Avignonban a' nélkül, hogy meglátogatására alkalmat ne keresett volna, sőt sokan csak meglátogatásáért utaztak oda. Luxembugi Károly herczeg, a' későbbi IV. Károly császár, egy tiszteletére adott bálban látván őt Avignonban, minden más dámát félre intett utjából, 's hozzá men-vén, homlokát és szemeit megcsókolta. De ekkor már annyira meg-változtaták Laura ábrázat-vonásait a' gyakori betegeskedés, bánat, és házi gondok, mellyeket főképp' férjének nehéz természete oko-zott, hogy kik látták, nem győztek csudálkozni, mint ragadhatta Petrarkát valaha olly indulatra.

1347-ben látták egymást utószor egy társaságban. Szokatlan megindulással váltak-meg egymástól; talán előre érzették, hogy ez utósó együtt-létök. Petrarca, mint halála előtt kevéssel is írta, s ha sem olthatta-ki lelkéből Laura bánatos tekintetének, mellyet utójára reá függesztett, emlékezetét.

1348-ban egy rémitő ragadó nyavala, az ugy nevezett fekete halál (cholera) jött keletről, melly 3 évig szörnyű pusztításokat tett Európában. Ennek lön Laura is áldozatja apr. 6-án reggeli 6 órakor, éppen azon napon és órában, mellyben az előtt 21 évvel Petrarcát legelsőbben látta.

Több festő vevé-le titkon képét, 's másolta számtalanszor. Legszerencsésebben találta Siena Simon, ki több izben le is másolta. Egy másolattal megajándékozta a' költőt is, 's ez neki két sonettet adott érette. — Többféle festvényeiben használta Lau-rának képét, jelesen az avignoni nagy ó templom boltozatán is.

Némelly régiség-búvárok engedelmet nyertek 1533-ban Laura sirjának felbontására. Egy ón medenczét találtak benne, 's abban egy pergamen levélkét, mellyen egy sonett volt Petrarca nevével, és egy pénz egy asszonyi képpel 's M. d. M. J. betűkkel. — I-ső Ferencz francia király ugyan azon évben Avignonban járván, 's meglátogatván Laura nyughelyét, sirverset készíté számára, és ren-delést tett egy szép emléknék felállíttatása iránt: de fájdalom! az 1791-ki lázadáskor a' sir a' templommal együtt szétromboltatott.

TERMÉSZETI TÖRTÉNET 'S TUDOMÁNY.

Kővé vált fák Morcában — A' Navarin és Pylos közötti térnek mintegy közepén, a' kikötőktől körülbelül egy mértföldnyire, van egy zuha-tag, mellynek vize kövesítő erővel bír. A' nagy laptér, mellyről a' víz leömlik, fedve van kővé vált fákkal, mellyeknek némellyikei 5 láb vastagok is. A' körülfekvő szikla-darabok hihetőleg a' fáknak fűredékei. Mennél tovább megy a' vándor viz mentében, annál inkább átváltozva találja a' petrificált tárgyakat, ugy, hogy azok néhány mértföldnyire csupán szürkés szirt-töre-